

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniši pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.

Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.833.

Levo ali desno?

Ravnokar končano vladno krizo so mnogi listi tolmačili kot boj med levico in desnico, med naprednim in konservativnim blokom. Zlasti se je to pridno govorilo po zmagi leve v Franciji in najbolj marljivi opozicijski listi so že napovedovali popolno zmago levega bloka.

Toda vsa ta prorokovanja in vse to govorjenje je bilo popolnoma napačno, ker pri naši vladni krizi sploh ni šlo za zmago leve ali desnice, še manj pa za zmago naprednega ali konservativnega bloka. Že sestava obeh glavnih skupin nam to jasno izpričuje.

Bilo bi v resnici več ko smešno, če bi šli med levčarje bosanske veleposelnike ali pa turške magnate iz okolice razbojniškega Feradbeja. Enako pa bi se hudomušno nasmejal gospod Korošec, če bi slišal, da velja njegova stranka kot levčarska. Pa tudi g. Davidović bi prišel v zadrego, če bi moral dokazati, da je njegova stranka levčarska v nasprotju s samostojno demokratsko. Edino g. Radić bi hotel, da bi šli njegovo stranko med levčarskimi, pa čeprav je g. Radić že davno zavrgel levčarski seljaški program in čeprav živi danes v odkritem boju z razrednimi kmetijskimi strankami in se nasprotno dobro počuti le v družbi zagrebških industrijalcev in meščanov, in sicer celo tako dobro, da je danes glavni predstavitelj boja za zmago reakcijskega historičnega regionalizma.

Ne, opozicijski blok je vse preloko blok levčarskih strank in že zato je bilo govorjenje o boju med levimi in desnimi strankami tekom zadnje krize napačno. To pa je tudi potrdil sam potek krize. Tekom vseh 39 dni, kar je trajala kriza, ni bilo postavljeno niti eno vprašanje, ki bi govorilo za boj med levčarskim in desničarskim nazorom. Boj proti korupciji vendar ni noben privilegij levih strank in enako ni boj proti centralizmu specifičnim levim čarjem. Nasprotno, zgodovina uči, da so bile ravno levčarske stranke večinoma vedno centralistične in že geslo: proletarci vseh dežel, združite se! dokazuje, da varujejo historične meje narodov in pokrajinski desničarske in ne levčarske stranke. Pri ravnokar minuli vladni krizi ni zato v nobenem oziru šlo za boj med levico in desnico, temveč šlo je edino za koncentracijo narodnih sil.

To je naš kralj jasno in nedvomno povdral in v tem oziru dosegel tudi znaten uspeh, pa čeprav je izid vladne krize navidezno govoril drugače. Koncentracija narodnih sil ni dosegljiva čez noč, zlasti pa je težavno vprašanje pri nas, ko je strankarstvo na višku svoje moči in ko je ves narod zavzet od strankarskih strasti. Zato je mogoče pri nas govoriti le o postopni koncentraciji narodnih sil, ne pa o takojšnji. Prepričani pa smo tudi lahko, da ne bi imela takoj izvedena koncentracija obstanka, ker ni še narod na njo pripravljen.

Danes smo po zaslugi kralja storili v tem oziru velik korak naprej. Voditelji opozicijskega bloka vedo danes, da je državni interes nadstrankarski in da je gospod Radić ve sedaj, da ne gre po tujni podajati izjav, ki škodujejo domovini. In v tem, da je danes dokazano tudi najbolj hrvatskim krogom v Zagrebu, da je bila vlada g. Davidovića nemogoča vsled znanega Radićevega proglaša, je prva velika zasluga našega kralja. Sedaj ve g. Radić, da velja tudi zanj državni interes, iz tega spoznanja pa mora nastati volja za koncentracijo narodnih sil. Koncentracija se more vršiti le med ljudmi, ki imajo en cilj in koncentracijska vlada je mogoča le s politiki, katere veže ista ljubezen do države.

V prečanskih krajih pa je treba omeniti še drug predpogoj koncentracije. Vsaka koncentracija narodnih sil je nezmisljena, kadar bi pomenila stopnjevanje razdora in pa popolno spremembo državnega naziranja. Ne pomagaj nič, resnico je treba priznati. V našo skupno državo so vnesli Srbi tako veliko, da je brez njih naša država sploh nemogoča. In priznati je treba tudi to, da je državljanska zavest edino med Srbi na višku. Edino Srbi so nosilci

Rekonstrukcija sedanjega kabineta.

Beograd, 20. maja. (Z) V radikalnih krogih se govori, da bo sedanjí Pašić-Pribičevićev kabinet deloma rekonstruiran, kolikor se tiče radikalnih ministrov. Iz sedanjega kabineta bi imeli izstopiti 4 ministri in sicer: minister za agrarno reformo Simonović, minister za šume in rude dr. Kojić, minister za narodno zdravje Miletić in minister za socialno politiko Uzunović. Razven tega bi se imele izvršiti nekatere izpremembe v posameznih ministrstvih. Govori se, da bo imenovan za ministra notranjih del dr. Laza Marković ali pa, kar je manj verjetno, dr. Velizar Janković, sedanjí minister notranjih del dr. Srškić, pa bi prevzel svoj prejšnji resort, ministrstvo za šume in rude. Kot bodoči minister za agrarno reformo se omenja vodja vodinskih radikalov dr. Dušan Grgin. Po drugi verziji pa bi imela izostati iz današnje vlade dr. Kojić in dr. Janjić, na njuno mesto pa bi imela priti dr. Ninko Perić in dosedanji predsednik finančnega odbora Štefan Nešić. Končno pa bo o tem odločil g. Pašić.

Beograd, 20. maja. (Z) Po današnji konferenci radikalnih prvakov se doznava, da bi se imela izvršiti rekonstrukcija kabineta le v toliko, da bi vstopili v vlado trije novi ministri. Izgleda, da zahteva tudi Svetozar Pribičević, da se spremeni portfelji ministrov samostojne demokratske stranke. Svetozar Pribičević želi baje dobiti prometno ministrstvo, dočim bi se ministrstvo prosvete dodelilo dr. Krizmanu.

Rekonstrukcija že izvršena.

Beograd, 20. maja. (B) Ministri so imeli dopolne konferenco, na kateri

Napetost je pojenjala.

Beograd, 20. maja. (B) Po večerašnjem dnevu, 39. vladne krize, na katerem se je formalno rešila kriza s tem, da je dobil g. Pašić od krone mandat za sestavo poslovne vlade, je opaziti danes nekaj zastoj v političnih dogodkih. Opozicija čaka, dočim se vlada bavi s sestavo nove ministrske liste. Treba je, da se poprej izjavijo vsi ministri in uglednejši radikalni poslanci o rekonstrukciji. Pričakovati je, da se bo tekom jutrišnjega dne doseglo popolno soglasje glede novega kabineta. Jutri ali najkasneje pojutrišnjem utegne kralj podpisati ukaze o novi vladi in zapriseči nove ministre.

Okrepitev vlade?

Beograd, 20. maja. (Z) Opozicijski blok je zelo ogorčen nad poslednjo rešitvijo krize ter se pripravlja na oster nastop. Vladini politiki pa izjavljajo, da se ni treba mnogo ozirati na akcijo opozicijskega bloka in tudi ne na njegove proglase. Iz poučenih krogov se doznava, da bo skupščina delala mogoče še pred mesecem oktobrom, ker se računa s tem, da bi moglo priti do po-

Zahteve železničarjev.

Spomenica prometnemu ministru.

Beograd, 20. maja. (B) Osrednji odbor železničarjev je izročil danes popoldne prometnemu ministru dr. Popoviću spomenico, ki jo je sprejel na svojem zborovanju dne 18., 19. in 20. t. m. Spomenica navaja najprej težki položaj, v katerem se nahajajo železničarji. Pritožuje se nad preveč in porazdelitvijo uslužbencev. Hkrati se stavlja novi predlogi v tem pogledu. Nadalje se zahteva, naj se reši vprašanje potnih pristojbin, stanovanjsko vprašanje, ustanovitve humanitarnih skladov, vozne olajšave itd. Bivšim južnim železničarjem naj se izplačajo prejemki po zakonu

državne misli in zato bi brez njih v vladi moral nastati v državi kaos. Vrh tega pa je računati še s tem, da niso Srbi tisti, ki bi se dali mirno potisniti v ozadje.

Iz vseh teh vzrokov je imel kralj popolnoma prav, ko je označil za osnovne predpogoje koncentracijske vlade, da mora sloneti na vsedržavnem

je g. Pašić želel izvesti mnenje posameznih ministrov glede nove kabinete liste. Do popoldne se še ni vedelo, ali se bo izvedla rekonstrukcija dosedanjega ministrstva. Proti večeru se je doznalo, da se bodo izvedle v vladi nekatere izpremembe. Pojavilo se je več kombinacij. Po eni kombinaciji bi izpadla dosedanja ministra, namreč Simonović in dr. Kojić, na čiji mesti bi prišla poslanca dr. Vasa Jovanović in dr. Ninko Perić. Po drugi verziji bi izstopili iz vlade ministri dr. Kojić, Simonović, Trifunović in Uzunović, na njihova mesta pa bi prišli Maksimović, dr. Vasa Jovanović, dr. Perić in Vlado Kocić.

Vlada je imela zvečer zopet sejo, na kateri je razpravljala o rekonstrukciji kabineta. Zatrjuje se, da je nova lista že sestavljena in da je predložena ministrom v izjavo, da pa ne bo prej objavljena, dokler je kralj ne podpiše, ker se lahko še izvrše kakšne izpremembe.

Zaprisega novega kabineta.

Beograd, 20. maja. (Z) Glede zaprisege novega kabineta se govori, da se ne bo vršila danes, temveč baje še-le jutri.

Ministrska lista je že predložena kralju.

Beograd, 20. maja. (B) Na večerni seji ministrskega sveta je predložil g. Pašić listo novih članov vlade. Ministri so jo vzeli na znanje brez debate. Po seji je šel predsednik skupščine Jovanović na dvor in je predložil kroni novo ministrsko listo.

Zadovoljnost pri radikalih.

Beograd, 20. maja. (Z) Ker je g. Pašiću podeljen mandat za sestavo poslovne vlade, ki naj bi izvedla verifikacijo radičevskih mandatov in odgodila parlament do jeseni, vlada v radikalnih krogih zadovoljnost, ker je s tako rešitvijo krize dana možnost nadaljnje dela za ustvaritev nove vladne koalicije. V splošnem pa radikalni krogi niso naklonjeni koalicijam v sedanjem parlamentu, vsled česar se govori že o volitvah, ki bi se imele vršiti v mesecu januarju 1925.

Skupščinski predsednik v avdijenci.

Beograd, 20. maja. (Z) G. Ljuba Jovanović je bil danes popoldne na dvoru, kjer se je zamudil do tridešet na 13. uro, nato pa je posetil Pašića.

POVRATEK BELGIJSKIH MINISTROV IZ ITALIJE.

Milan, 20. maja. (T) Belgijski ministra Theunis in Hymans sta se vrnila davi preko Chiassa v Bruselj.

stališču in da ne sme pomeniti izživ Srbov. Njegova zasluga pa je, da je pravilnost svojega stališča dokazal.

Ne za zmago leve ali desnice je šlo, temveč za zmago misli skupnega nacionalnega dela. In da je samo v tej misli naš spas, vemo vsi in zato naj bo vsem nauk prvega Jugoslovena svet in nepreklicni

Opozicija je razljučena radi svojega poraza.

Beograd, 20. maja. (B) Opozicija je danes ves dan razpravljala o novem položaju, ki je nastal s poverjenjem mandata g. Pašiću. Opozicija je ogorčena nad takim izidom krize. Izjavlja, da je to neka vrsta diktature, ako se poverja nova vlada kabinetu, ki je sam priznal, da nima večine za seboj in je zato podal ostavko pred petimi tedni. Odgovoritev se narodne skupščine označuje opozicija naravnost kot žalitev parlamentarizma in pravi, da se s tem pred nosom zatvarjajo vrata hrvatski republikanski seljaški stranki. Blok čaka, da se sestavi nova vlada in da bo šele potem nadaljeval svojo akcijo.

Beograd, 20. maja. (B) Dopoldne je imel opozicijski blok sejo v klerikalnem klubu. Razpravljali so o položaju in potem o nadaljnjem postopanju bloka. Po daljši debati so sklenili, da se takoj po sestavi nove vlade objavi daljši komuniké, ki ga bodo podpisali vsi uplivnejši zastopniki bloka. V tem komunikéju bodo obrazložili zadržanje bloka v vladni krizi. Komuniké bo hkrati volilno proglas opozicijskega bloka. Na eni prihodnjih sej se bo razpravljalo o skupnem postopanju pri volitvi

agitaciji. Krajevnim odborom posameznih opozicijskih strank se bodo dale proste roke, da sklepajo potrebne kompromise in postavijo skupne liste. Definitivno sodelovanje opozicijskih strank se bo določilo šele kasneje. Sklenilo se je tudi, da se agitacijska gesla ne smejo določati v škodo kake druge opozicijske stranke.

Opozicija nastopi proti vladi že na prvi seji?

Beograd, 20. maja. (Z) Vsi poslanski klubi so pozvali svoje poslance, da ostanejo v Beogradu zbrani. V skupščini se bodo pred odgovoritvijo verificirali mandati radičevskih poslancev. Opozicijski blok ima še vedno večino, vsled česar se širi v njegovih vrstah vest, da bi moglo priti do zrušenja vlade že pri določitvi dnevnega reda v skupščini. Vladni politiki pa trde, da je to popolnoma nemogoče. Nekaj radikalnih poslancev je zahtevalo, da se skliče klubova seja, na kateri bi se razpravljalo o rekonstrukciji kabineta. V resnici je določena seja za jutri popoldne ter bo pri tej priliki g. Pašić seznanil radikalne poslance z listo novih ministrov.

Prilizovanje Mussoliniju.

Mussolini — tržaški častni občan.

Trst, 20. maja. (T) Občinski svet je na svoji današnji seji izvolil ministrskega predsednika Mussolinija za častnega občana tržaškega. Trst je prišel z imenovanjem precej pozno. Italijanske občine namreč kar tekmujejo, katera bo prej imenovala Mussolinija za svojega častnega občana. Tako je uboga Agenzia Stefani že v zadregi radi tolikoga števila brzojav. Posebno občine, v katerih gospodarijo vladni komisarji, ne marajo zaostati za drugimi. V zadnjem času izjavljajo velik pritisk tudi v slovanskih občinah, da bi sledile zgledu italijanskih. Sprčo tega dejstva je danes poslanec dr. Wilfan brzojavno opozoril Mussolinija na tako postopanje vladnih komisarjev.

Seja italijanskega ministrskega sveta.

Težave z izbiro novega skupšč. predsednika.

Rim, 20. maja. (T) Danes dopoldne se je povrnil semkaj ministrski predsednik Mussolini iz Milana, kjer se je sestel z belgijskima ministroma Theunisom in Hymansom. Jutri je seja ministrskega sveta, na katerem bodo razpravljali o prestolnem govoru pri otvoritvi parlamenta in o poročilu o pooblastilnem zakonu. Na dnevni red pride najbrže tudi vprašanje novega zborničnega predsednika. Mussolini je v veliki zadregi pri izbiri naslednika De Nicole. Danes šele občutijo fašisti udarec, ki ga jim je zadel Nicola s tem, da je odstopil od kandidature na fašistovski listi. Za predsednika prihodnjega parlamenta prihajata v poštev dva ministra, namreč za kolonije Federzoni in za pravosodje Oviglio. Federzoni je ponudbo že večkrat odklonil. Ako sprejme ponudbo eden teh ministrov, potem pride v vlado do precejšnjih izprememb.

NOVO VODSTVO ITAL. LJUDSKE STRANKE.

Rim, 20. maja. (T) Na snočnji seji odbora ljudske stranke (popolarov) je bilo izvoljeno novo vodstvo namesto dosedanjega triumvirata. Politični tajnik bo poslanec De Gasperi. Don Sturzo ne bo več član vodstva, ker je prosil, naj ga ne izvolijo; vendar pa ostane še nadalje duševni vodja ljudske stranke.

AMERIKA PROTI PRIZNANJU RU-SIJE S STRANI KITAJSKE?

Berlin, 20. maja. (W) Iz Moskve poročajo, da je ameriška vlada poslala kitajski vladni noto, v kateri jo svari pred priznanjem zveze sovjetskih republik, to na radi mednarodnih zapletitve.

Rijkova zahvala Italiji.

Moskva, 20. maja. (T) Predsednik ruskih sovjetov Rijkov je naprosil italijanskega poslanika Manzonia, naj sporoči svoji vladi, da se ji zahvaljuje za olajšave na potovanju po Italiji.

BALUGDŽIĆ PRI KRALJU.

Beograd, 20. maja. (Z) Danes dopoldne je bil sprejet na dvoru g. Balugdžić, nato pa je imel opoldne daljšo konferenco z g. Svetozarjem Pribičevićem. Dopoldne je imel g. Pašić v svojem kabinetu daljšo konferenco s predsednikom skupščine.

ZOPET NOVA STRANKA.

Beograd, 20. maja. (Z) Iz Sarajeva poročajo, da se tam snuje nova muslimanska stranka, ki bi imela glede agrarne reforme svoje posebno naziranje. Na čelu stranke bi bila Mustafa beg Halil Bašić in Mustafa beg Mutavelik, a strankin organ bi bil predvojni »Vakaf«.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 20. maja. Napoved za 21. maj. Lepo, toplo, mestoma nevihta.

Borzna poročila.

Beograd, 20. maja. Devize. Dunaj 0.114425—0.1145, Budimpešta 0—0.11, Bukarešta 39—40, Italija 339—339.75, London 353.25—353.50, New York 80.90—81, Pariz 440—443, Praga 239.50—239.70, Sofija 0—59, Švica 1436—1440.

Zagreb, 20. maja. Devize. Dunaj 0.1136—0.1156, Budimpešta 0—0.10, Italija, izplačilo 358.25—261.25, Italija, ček 57.50—60.50, London, izplačilo 352—355, London, ček 351.25—354.25, New York, ček 80.30—81.30, Pariz 440.50—445.50, Praga 238.10—241.10, Praga, ček 238—241, Švica 1434—1444, Švica, ček 1432.30—1442.30, Valute. Dolarji 79.50—80.50, češkoslovaške krone 235—238, francoski franki 0—442, romunski lei 42.

Trst, 20. maja. Devize. Zagreb 27.80—28.10, Francija 119.25—120.25, London 98.50—98.75, Švica 399—403, Praga 66.25—66.75, Dunaj 0.0315—0.0325, New York 22.50—22.65, Valute. Dinarji 27.80—28.10, dolarji 22.45—22.60, avstrijske krone 0.0315—0.0325, funti 98.40—98.70.

Curih, 20. maja. Beograd 6.975, New York 563.75, London 24.62, Pariz 30.50, Milan 25, Praga 16.625, Budimpešta 0.0067, Bukarešta 2.725, Sofija 4.075, Dunaj 0.00795.

Dunaj, 20. maja. Devize. Beograd 870—874, Berlin 16.60—16.90, Budimpešta 0.78—0.84, Bukarešta 344—346, London 310.000—311.000, Milan 3154—3166, New York 70.935—71.185, Pariz 3852—3868, Praga 2100—2110, Sofija 508—512, Curih 12.585—12.635, Valute. Dinarji 867—873, dolarji 70.400—70.860, bolgarski lei 494—502, nemške marke 16.10—16.50, funti 308.200—309.800, francoski franki 3805—3835, lire 3160—3180, romunski lei 340—344, švicarski franki 12.510—12.590, češkoslovaške krone 2082—2098, madžarske krone 0.76—0.82.

Praga, 20. maja. Beograd 42.675, Dunaj 4.8075, Berlin 8.06, Rim 153.75, avstrijske krone 4.78, lire 153.25, Budimpešta 3.7375, Pariz 187.50, London 148.55, New York 33.95, Curih 604.

Berlin, 20. maja. Beograd 5.23, Dunaj 5.98, Milan 18.85, Praga 12.46, Pariz 22.74, London 18.355, New York 4.19, Curih 74.56.

Advokat dr. Joža Ravnik, Beograd.

Dr. Pivkova akcija na italijanski fronti in Jugoslovanski odbor.

Kinematografsko hitri razvoj povojnih dogodkov ter povojna psihoza sploh so pri nas kmalu zastili gromitja in krvi polno bližnje preteklosti z gostim zagrinjalom zabavnosti. Medtem ko bogatijo literaturo drugih narodov debele knjige iz svetovne vojne, moremo Slovenci zaznamovati samo par neznatnih del. Zato je zelo pohvalna akcija kluba mariborskih dobrovoljcev, ki je pričel izdajati spominke iz svetovne vojne, da reši iz krepilne pozabnosti vsaj to, kar imamo najdragocenejšega, pokret naših dobrovoljcev za ujediničenje in osvoboditev. Sezijo teh spominov pričelajo spisi gosp. Ljudevita Pivka.

V kratkih presledkih nam je dr. Pivko do zdaj izdal štiri knjige: Proti Avstriji, Sem, Jablane med frontami in Vulkanska tla. Poleg tega izhajajo v »Jutru« njegova Sifirana pisma.

Dr. Pivko nam na interesanten in privlačen, pripoveden način opisuje svoje delovanje in doživljanje na avstro-italijanski fronti. On je — mora se priznati — človek energičen, podjeten, smel. Njegovi načrti so dalekosežni, koncepcija široka. Mnoge svoje načrte je tudi realiziral, mnogi, in to glavni, so pa ostali neurešeni — manjkala jim je realna podlaga. Toda v svoji ambiciji, ki tesno meji na slavoželjnost, je sel dr. Pivko odločno predalec. Ni moji namen na tem mestu spuščati se v kritiko njegovih odnosov proti bivši Avstriji ter italijanskim oblastem, toraj v njegovo počenje na fronti, temveč omejiti se hočem v naslednjih vrsticah samo na kritiko njegovega razmerja proti Jugoslovanskemu Odboru. To razmerje mi je precej dobro poznano, ker sem bil v številu oficirjev, ki so bili poslani s solunskih front na rimski kongres ter sem nato prevzel tajništvo Jugoslovanskega Odbora v Rimu.

Dr. Pivko se v svojih spisih ter predavanjih stalno zaganja v Jugoslovanski Odbor, čes da je ta Odbor kriv, da je na tisoče naših ljudi ostalo v italijanskem ujetištvu, medu da bi se jih izločilo na fronti. Jug. Odbor da je bil glavna zanka, da se dobrovoljstvo v Italiji ni krenilo z mrtve točke. Njegova glavna napaka da je bila v taktiki, čes da je od oficierje Italije zahteval amunicije londonskega pakta, priznanje pravic bodočih jugoslovanskih držav na Dalmaciji, Istri in Primorskem, in da bi šele nato razvil dobrovoljsko propagando ter do dobrovoljskih legijami nastopil ramo ob rami z italijanskimi vojakom za razrušenje Avstrije.

Ta taktika je po Pivkovem mnenju napadna, zavojna, dr. Pivko jo ostro obsoja. Toda on ne ostaja samo pri kritiziranju delovanja Jug. Odbora. V knjigi: Proti Avstriji nam v 12. poglavju podaja svoj načrt, kako bi bilo treba rešiti dobrovoljsko vprašanje v Italiji.

Njegov načrt je slonel na sledečih predpostavkah in je obstojal v sledečem: Za časa vojne ste bili v Italiji dve sili, italijanska vlada in Daiz s svojim štabom. Med njima je večkrat prišlo do napetosti in italijanska vrhovna komanda je večkrat kaj ukrenila, kar se ni ujemalo z intencijami vlade. Vlada je zelo malo, ali nič, vrhovna komanda pa močnejše simpatizirala z idejo stvoritve močnega jugoslovanskega dobrovoljskega odreda iz vrst jugoslov. ujetnikov. Dr. Pivko je imel močeno zaslobo v vrhovni komandi, on je bil ljubljene italijanske vojske. Kar je je želel, vse so mu izpolnili. Njemu se je posrečilo spraviti mnogo naših rojakov iz ujetništva v svoj odred. Treba je bilo tedaj izkoristiti to razpoloženje vrhovne komande ter potom dr. Pivkovega vpliva pričeti zbirati vse dobrovoljce, pa makar proti volji oficierje Italije. Vsi Jugoslovanci iz taborišč ven! Ko so svobodni, treba priti kralju Petru in ko so prisegli, lahko kot močna celota stavijo pogole Italiji. Če jih Italija ne sprejme, potem dobrovoljci lahko zahtevajo, da se jih pošlje na solunsko fronto, ker internirani jih ni več mogoče. »Ampak od tega ne pride«, pravi dr. Pivko na koncu odstavka, »ker je bil menda mnenja, da bi Italijani sicer sprejeli zahteve dobrovoljcev. Malo dalje pa pravi, da bi bilo dobro, da bi se v vsakem slučaju ostalo na italijanski fronti, kajti en junaki čim, izveden proti Avstriji na italijanskih tleh, bi ustvarili drugo razpoloženje in zalegal več ko vsi slabotni diplomatski napori.

Toraj Pivkov načrt je obstojal glavno v tem, da je bilo treba najprej zbirati dobrovoljce, z njimi iti na bojišče in potem na podlagi uspehov in žrtv na bojišču zahtevati revizijo londonskega pakta, medtem ko je Jug. Odbor zahteval nasprotno: najprej popuščanje na italijanski strani, potem pridejo šele žrtve Jugoslovenov.

To idejo Pivkovo je — kakor dr. Pivko sam prizna — označil dr. Jambrišak, delegat Jug. odbora v Padovi, kot naivno. Ona je pri takratnih razmerah bila v resnici naivna in ostane naivna tudi v bodoče. Čudim se, da se zamore danes po vseh dogodkih, po popolnem pomolu italijanske dobrovoljske akcije, po vseh perfidnostih, ki so jih počeli italijani proti nam, še najti človek, ki zagovarja tak načrt. Papir je pač potročljiv.

Barometer italijanskih »simpatij« proti nam se je dvigal in padal po meri njihovih uspehov na bojišču. Po porazu pri Kobaridu, ki je grozil popoln razpad italijanske vojske, so bili Italijani gotovo pripravljeni na največje koncesije. Pod vplivom tega poraza so Italijani začeli misliti na druga sredstva, videč da njihovo orožje nima sreče. Rimski kongres podjarmljenih narodov v aprilu 1. 1918 je plod njihove preorijentacije. S tem kongresom so dosegli lepe uspehe. Ustanovili so se razni komiteti, za vsak narod posebe z nalogo, da vneso v avstrijske vrste demoralizacijo. Razume se, da je bilo jugoslovansko vprašanje za Italijane najtíši oreh. Pred srbo-hrvatskimi in slovenskimi polki so Italijani imeli največji strah. Velika pridobitev za Italijane je bila tedaj ta, da se je Jug. Odbor sploh vdeležil rimskega kongresa. Jug. Odbor jim je dal kmalu razumeti, da je pripravljen pričeti akcijo, toda samo na podlagi revizije londonskega pakta. Vodili so se pregovori, ki pa niso imeli uspeha. Izgleda, da so se Italijani zadovoljili z doseženimi rezultati. Takoj po rimskem kongresu so začeli Čehi zbirati dobrovoljce ter so kmalu imeli celo divizijo, ki je po pompozni vročitvi zastave na kapitolu v Rimu odšla na fronto. Komiteti podjarmljenih narodov so izdajali razglase na svoje rojake v avstrijskih okoliših. Jug. Odbor pa so Italijani z dolgotrajnimi pogajanjimi hoteli očitno vsaj zadržati v Italiji, imunitirati ga, čes se jim že ne posreči, pritegniti ga — brez koncesij seveda — v akcijo. Po rimskem kongresu so si Italijani nadelo lepo ime zaščitnikov podjarmljenih narodov, kar je bilo za nje velik moralni plus, za Avstrijo pa velik minus.

Po kongresu so pa postali Italijani vedno bolj nepristopni za naše zahteve. Med tem časom se je namreč moralno stanje njihovih vojske popravilo. Angleška in francoska vojska jim je prispela na pomoč, prihod Amerikancev na evropska bojišča je sploh silno dvignil duh v vseh zaveznikih vojskah, medtem ko je borbenost avstro-nemške vojske padala. Italijanske »simpatije« so res pričele padati.

Jug. Odbor je kmalu razumel, da je za revizijo londonskega pakta od dne do dne manj upanja. Predvzemal je sicer vse mogoče, da Italijane prisili k popuščanju, forsiral je jugoslovansko propagando v vseh zaveznikih državah, pritiskal potom mednarodne komisije na italijanski fronti, toda vse zaman. Razmere so se za Italijane obrnile na bolje in oni so ostali gluhi za naše želje.

Popolnoma razumljivo je tedaj, da Jug. Odbor pri teh razmerah ni mogel pristati na to, da se udeleže jugoslovanske čete bojev na italijanski fronti. Udeležba močnega odreda naših dobrovoljcev na italijanski fronti bi lahko postala odločilna za svetovno vojno. Čisto lahko bi se namreč zgodilo, da bi potem ravno s pomočjo naših in čeških vojsk Italijani prebili fronto. V tem slučaju bi seveda — perfidni kot so — ne hoteli priznati naših uspehov, temveč bi pripisovali vse dosežene uspehe sebi. Zasedli bi celo Slovenijo, potisnili naše dobrovoljske odrede v ozadje, čes bi se protivili, bi jih pa kratko malo internirali. Na ta način bi bil naš položaj v mirovnih pogajanjih še slabši — vkljub velikim našim žrtvam. Na vsak način je velika naša sreča, da je bila fronta prebita na solunskem, a ne na italijanskem bojišču. (Dalje prihodnili.)

Prosveta. J. K.: Gostovanje Hudožestvenikov.

Leonid Andrejev, Jekaterina Ivanovna. Ruska drama ima svoj izraziti značaj, posebno v zadnjih desetletjih, nekako od Čehova sem. Porojena v dobi realizma stremi za njegovimi poslednjimi konsekvencami. Delanje je omejeno na prizor iz življenja, v katerem se vsak dan, vsako uro odigra drama človekova. Neopazeno se pričenja, izrazitoga zaključka ni, ga ne more imeti. Kajti drama ne preneha s tem ali onim trenutkom, ona se vrši dalje v človeškem srcu. Tragika, ki ni zaključena v enem samem prizoru, visi nad človekom od rojstva do smrti, od pokolenja do pokolenja. Zlasti Andrejev je ljubil te tihe drame življenja. Pri njem so se razvile organsko. Toda vkljub vsemu, se pri njem dejanje odigra pred nami, mi ga vidimo, čeprav ga včasih izraža en sam pogled, ena sama kretnja. Istotako v »Na dnu«, ki je v marsičem silena dramam Čehova. O Jekaterini Ivanovni tega ne moremo trditi. Dejanje je pomaknjeno v ozadje. Večidel silimo v dialogih o njem. Mnogo ostane le naznanega. Razmerje med Katjo in Aljošo (bratom Georgijem), ki je bistveno za Jekaterinino duševnost silno medio orisano. Nekaj slutimo, kaj pa je, tega ne izvem. Vse propadane Katje je zavito v meglo. Kaj je res odvisno le od osumljenja, da se je udala, Mentikovu? Jasna mi je v svojem nadaljnjem življenju, a do najglobljih utripov v njeni duši ne morem. Mogoče pogrešam vsled tega eno notranje ubranosti v delu samem. Pričetek je patetičen, sledi pa dolg dialog, ki je jako malo razglan. Baš to prvo dejanje zahteva od igralcev silnega napora. Drama ima dobro začrtane značaje, n. pr. Liza je pravi biser, toda drama to vendar le ni, temveč pripovedovanje, iz katerega pa zevamo praznine. Hudožestvenikom, ki so ustvarili drame Čehova, se te drame ni posrečilo rešiti.

Gospa Germanova je bila žarišče večera. Njena igra ostane v duši kot nekaj svetlečega, česar se bomo v spominu še vedno oklepali. Mehko, toplo je bilo njeno podajanje vse oduševljeno. V silnem prizoru,

Priznati pa moram, da topot vendar ni bilo v celoti tiše višine, katero smo videli v prejšnjih dveh večerih, ko igranja sploh omenjati ni bilo treba. Šarov ni ustvaril, kar sem po Smerdjakovu pričakoval od njega. Njegov tip je bil nekam medel. Zdi se mi, da ta vloga ni zanj.

Mariborsko Narodno gledališče. Kljub težki krizi, ki še vedno ni rešena in ki odpira temu velevažnemu zavodu zelo temne perspektive za prihodno sezono, se vodstvo trudi storiti kolikor mogoče veliko. Drama je naštudiral in vprizorila znano češko komedijo »Kamela skozi uho šivanka«, ki je tudi v Ljubljani tako slajno uspeła ter pripravila skrbno prvo vprizoritev izvirne Remčeve drame »Magda«, ki pride v kratkem na oder ter vzbuja že sedaj občo pozornost. »Magda« bo podala naša najboljša trojica Bukšekova, Bratina, Kovič. Režijo vodi ravnatelj Bratina sam. Opera pripravila »Tosca«, s katero bo zaključila letošnje res bogato sezono. Dne 27. t. m. prispelo iz Ljubljane Hudožestveniki ter igrajo zvečer Dostojevskoga »Selo Stepančikovo«, naslednjega dne, 28. t. m. podajo Čehova »Črešnjak vrt«, 29. pa Dickensov »Življenjski boj«. Vse tri predstave bodo pričele

Zmaga levice pri volitvah na Japonskem

Isti dan kot v Franciji so se vršile tudi na Japonskem volitve in v obeh slučajih z izidom, ki pomenja močan obrat na levo, kar je za Japonsko tem večjega pomena. Ker se Japonske volilne pravice, ki je odvisna od gotovega dnevnega prispevka, ne more poslužiti več kakor 5 odstotkov vsega prebivalstva. Konstitucionalizem obstoja na Japonskem je bolj na videz, ker se opira vse državno življenje na religiozna naziranja v dostojanstvu vladajoče dinastije, katere moč se je po odpravi šogunskega skrbstva in po zopetni vpostavi posvetne oblasti mikadove še povečala. Japonski cesar ni samo vladar po »milosti božji«, ampak velja za potomca samega solnca.

Dejanska oblast je na Japonskem v rokah fevdalcev. Mikado stoji ob strani svet starešin, ki pa obstoji ta čas samo iz dveh zaslužnih starih državnikov, vojvode Maatsakuta in vojvode Saijoni, ter en tajni svetovalec, ki ga imenuje cesar sam. Šele kot zadnji pride v poštev parlament, ki ga pa komaj lahko smatramo za zastopnika mnenja japonskega ljudstva, ker zastopa v glavnem interese svojih maloštevilnih in samo premožnih volilcev. Na primitivni stopnji je bilo dosedaj tudi strankarstvo; stranke so bile predvsem skupine interesentov, ki so se zbrali okoli odličnih voditeljev. V starem parlamentu sta bili dve veliki stranki: seynkai, ki so imeli večino in kensikai. Poleg teh dveh je bilo še nekaj manjših skupin. Za časa vladanja zadnjega kabineta Kijoura pa se je stara seynkai stranka razcepila v dve frakcije.

Vglitve, ki so se vršile ob splošnem zamenjanju cele države, so morebiti začetek demokracije na Japonskem. Kabinet Kijoura bo moral podati demisijsko. Najmočnejša stranka so kensikai s 146 poslanci, za njimi seju hunto (ki so se odcepili od seynkai) s 120 in seynkai s 101 poslancem. Neodvisni štejejo 57, kakušinkai 30 in gospodarska stranka 8 zastopnikov. Volitve bodo imele predvsem važne notranje pol, posledice, ker se bo začel odkrit boj proti dosedanemu fevdalnemu sistemu vladanja. Svet starešin »genro«, tajni državni svetnik in sploh cela birokracija so ogroženi. Za ministrskega predsednika bo najbrže imenovan vicemine Toka-akira Kato, ki je bil dalje časa poslanik v Londonu in o katerem gre glas, da je za anglofilsko orientacijo Japonske.

Elektrifikacija Save od Krškega do Brežic.

Važen odgovor, ki reči bi, plebiscit se sedaj vrši na krškem polju, in kmetstvo ljudstvo in meščanje sedaj odločujejo o usodi lastni in poznejših rodov.

Iz dnevnih časopisov je že dovolj znano, da namerava mesto Zagreb graditi hidroelektrično centralo pri Krški Vasi in da se mora v to svrhu izkopati kanal čez travnike in polja. V svrhu odkupa zemljišča za nameravani kanal zasleduje sedaj komisija, ki beleži med drugim tudi vse zahtevke sedanjih lastnikov zemljišč radi nakupa potrebnih parcel.

Pri zahtevkih lastnikov zemljišč je pa prišlo na dan, da leti zahtevajo neprimerno in oduševljeno visoke odškodnine ter da navajajo, da dobe na nerazmerno malem prostoru ogromne množice sadu in pridelkov. Tudi zahtevajo ljudje preveč mostov, beneficij in dr. Sploh se opaža, da nevidljiva sila agitira proti eminentno važnem načrtu elektrifikacije. V katero korist je ta protiažitacija mi ni znano, prijam pa, da je vsak nastop proti graditvi električnih naprav v materialno in moralno škodo celega slovenskega naroda, a posebno pa še naroda, ki živi v prizadetih krajih.

Zato gospodje, ki ste proti temu načrtu, na plan! Hočem javno in brez pridržka govoriti z Vami, dokažite svoje argumente!

O tej stvari bom še pisal, ali sedaj samo na kratko: Vsem tistim, ki to idejo tako živo zastopajo in z vsakim činom in besedo dokazujejo, da jim je za procvit naroda, bodi že sedaj izrečena hvala. Nasprotno pa se naj skrijejo hujšakci in naj raje molčijo. Več pozneje, ker dokler komisija deluje, ni oportuno javno razpravljati.

Milan Auman.

Politične vesti.

— Pred važnimi dogodki. »Vreme« piše: Stojimo pred zelo važnimi vprašanji nacionalnega spora, ki se ne more rešiti z nevtiralnimi akcijami. Treba se je živeti. In naj se tudi problem še tako težek in zapleten. Avstrija ni imela smelosti, da se vživi v probleme, ki so počasi rušili njen organizem in zato se je zatekla k raznim uradniškim in nevtiralnim vladam. Mi se ne moremo ravnati po avstrijskem vzgledu. Mi moramo v zavesti ogromne težkoče našega državnega problema ti hrabro naprej in odprti posamezne ventile za reševanje. Življenje je bogato na iznenadenjih in ta bodo prijetna, ako se predvsem držimo onega, kar že imamo, a to je narodna volja, narodni instinkt, ki ne vara. Zdrav narodni instinkt gre samo do mej svojih moči in sposobnosti... Ako se prepičamo, da ne gre dalje, bo dovolj širine za vse poskuse, med katerimi tudi za federacijo, avtonomije in morda nepričakovane in nepredvidene oblike nove zajednice. Danes mima še tega prepričanja, zato je škodljivo in nevarno dregati v linije, ki jih je pred nami ustvarila zgodovina in vstvarjajoči instinkt srbskega naroda.

— Radikali in Davidovičeva koncentracijska vlada. »Politika« poroča, da je bilo razpoloženje radikalov napram Davidovičevi koncentracijski vladi znano še pred odgovorom g. Pašića. Radikali so odločno vztrajali na svojem stališču, da ne morejo skleniti nobenega kompromisa, ki ne bi temeljil na osnovi vidovdanske ustave. Tudi radikali so za sporazum s Hrvatmi, toda ta sporazum je treba doseči samo na podlagi vidovdanske ustave.

— Med džemljetovci. »Politika« poroča, da je Ferad Draga odpotoval v Skopje, kjer bo predsedoval seji širšega odbora džemljetjske organizacije, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju četvorice članov kluba, ki so se pridružili radikalom. Kongres džemljetovcev je odgođen do dne 10. junija.

— Radičevski ferman. Te dni bo moralo odpotovati v Beograd dvesto verifikiranih radičevskih poslancev, ki so bili zbrani v Zagrebu. Radičevci so bili namreč prepričani, da bo mogel Lj. Davidović sestaviti svojo vlado. Ker pa se to ni posrečilo, je poslal dr. Maček tajništvo HRSS brzojavko z nalogo, da morajo vsi radičevski poslanci do nadaljne naredbe ostati vsak na svojem domu!

Čaruga je umoril nadgozdarja Pirkmajerja.

Dosedaj je bila situacija glede umora v Tompojevcih nejasna. Čaruga je trdil, da se roparskega napada ni udeležil, kar je potrjeno tudi Prpić. Vendar so pa vse indicije govorile za to, da je bil pri roparskem napadu udeležen Čaruga. Ponderikova razprava je pa v tem pogledu prinesla popolno jasnost. Dokazano je, da je Čaruga umoril nadgozdarja Pirkmajerja.

Po razpravi v soboto je bil Prpić zelo potr. V nedeljo zvečer je prošil, da bi rad govoril z ječarjem. V prisotnosti treh prič je nato ječarji izpovedal, da je bil

Čaruga vodja roparskega napada v Tompojevcih.

kjer je tudi Čaruga umoril Pirkmajerja. Začetkom ponedeljkeve razprave je odredil predsednik, da se Čarugo odvede iz dvorane. Predsednik je nato pozval Prpića, da ponovi svoje priznanje, ki ga je podal v nedeljo zvečer ječarju, rekoč: »Sedaj nam pripovedujte, kdo je ubil nadgozdarja Pirkmajerja.« — Prpić: »Pri napadu smo bili navzoči Čaruga, jaz, Prpić mail in Luka Suventić. V Pirkmajerjevo hišo je stopil najprej Čaruga. Ko je Čaruga vstopil v hišo, je takoj ustrelil nadgozdarja. Pozneje mi je Čaruga pripovedoval, da je ustrelil Pirkmajerja radi tega, ker se je le-ta postavil v bran. Jaz sem stal pred hišo in sem slisal okrog 10 do 12 strelkov. Ko sem stopil v hišo, nisem videl drugega kot vsa okrvavljena tla. Jovo mi je nato ukazal, da naložimo blagajno na voz.« — Predsednik: »No vidite, danes govorite tako, kot ste govorili pred preiskovalnim sodnikom.« — Prpić: »To je tudi resnica. Kdo je streljal v Tomljenovića, jaz ne vem. Jaz nisem.« — Votam Orešković: »Ali je bil Čaruga povelnik pri napadu?« — Prpić: »Da.« — Nato privedejo Čarugo zopet v dvorano. Predsednik proti Prpiću: »Sedaj povejte Jovi v lice, kar ste ravnokar izpovedali.« — Prpić se enkrat ponovi izpoved. Čaruga: »Ni resnica. Imam priče.« — Medtem nastane prepir med Prpićem in Čarugo, v katerem ponovno opozarja Prpić Čarugo: »Jovo, priznal pa makar, da živiš samo še dve uri.« — Čaruga: »Lažeš.« — Prpić: »Ti lažeš, bil si tam.«

Nato se razpravlja

o roparskem napadu na Slavkovića. Prpić priznava, da je sodeloval pri tem zločinu in pravi, da je bil tudi Čaruga navzoč. Čaruga vpije: »Lažeš.« — Glede roparskega napada v Gunji priznava Prpić, da je pri napadu sodeloval, vendar pri napadu Čaruga ni bil navzoč. Napad je vodil Prpić »Mali«.

Pri popoldanski razpravi v ponedeljek je bil zaslišan tretji

Čarugin soobtoženec Luka Suventić. V dvorano pride velik in zelo močan človek. Suventić je okovan v verige, ker je ponovno že poizkusil, da bi zbežal iz zaporov. Na vprašanje predsednikovo, če je razumel obtožnico in če se čuti krivim, je odgovoril, da se nikakor ne čuti krivim. Predsednik: »In prav čisto nič.« — Suventić: »Prav čisto nič.«

Najpreje je Suventić zaslišan glede roparskega napada v Brloški Dubravi

v Liki. Suventić izjavlja, da ni sodeloval pri tem napadu. Predsednik: »Vi sploh niste bili v Brlogu?« — Obtoženec: »Nisem.« — Predsednik: »Zakaj ste potem priznali orožnikom, da ste bili tam?« — Obtoženec: »Ker so me strogo prišli.« — Predsednik: »Zakaj ste potem isto pripovedovali pred orožniškim podpolkovnikom v Osijeku?« — Obtoženec: »Zato, ker so me tepli.« — Predsednik: »Zakaj ste priznali pred preiskovalnim sodnikom?« — Obtoženec: »Bal sem se, da me bodo zopet pretepali.« — Predsednik: »Vi veste, da pri sodišču ni orožnikov in da se pri sodišču ne pretepa.« — Obtoženec: »In vendar sem se bal.« — Prav nikomur nič ne verjamem.« — Predsednik: »Pa zakaj sedaj lažete.« — Obtoženec: »Kar govorim danes, govorim resno.

Čarugin soobtoženec Luka Suventić.

V soboto, 24. t. m. v salonu pri Levu 20 in zadnje predavanje v tej sezoni. Ta večer predava: 1. Inspektor sred. šol gospod Josip Wester o zelo zanimivih spominih s temi »Pred sto leti osoreje« in 2. ministar na razpol. g. dr. Niko Županec: »O novi srbski epopeji«, ki ima priti v kratkem v tisk. Po teh dveh kratkih predavanjih se vrši potem ob lepem vremenu prosta domača zabava na vrtu. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vabljeni vsi. Vstop vsem prost.

— V družstvu »Soča« v Ljubljani se bo vršilo v soboto, 24. t. m. v salonu pri Levu 20 in zadnje predavanje v tej sezoni. Ta večer predava: 1. Inspektor sred. šol gospod Josip Wester o zelo zanimivih spominih s temi »Pred sto leti osoreje« in 2. ministar na razpol. g. dr. Niko Županec: »O novi srbski epopeji«, ki ima priti v kratkem v tisk. Po teh dveh kratkih predavanjih se vrši potem ob lepem vremenu prosta domača zabava na vrtu. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vabljeni vsi. Vstop vsem prost.

— Radikalna stranka in »disident«. — »Samouprava« piše: Za časa ustavne borbe se je oddvojil od radikalne stranke Stojan Protić radi svojega posebnega stališča o ureditvi naše države, toda je, dasi ravno prvi radikalni prvak po Nik. Pašiću, ostal osamljen in pri volitvah ni uspel. Radikalna stranka je močnejša od vsakega poedinca, zato ji ne more pretiti nobena nevarnost od zablod posameznikov. Radikalna stranka tvori kompaktno celoto in njeno edinstvo je največja garancija za uspešno vodstvo radikalne politike. Radikalna stranka more stopiti tudi v opozicijo, ako jo razmere primorajo k temu, toda to ne zmanjšuje niti njene vrednosti, niti politike in niti njenega vpliva v narodu. Kdor izstopi iz stranke in skuša delati proti njej, ta je ne gleda na moralno kvalifikacijo politično nemogoč.

— Francoske volitve in Salapin. Volilna zmaga levice kaže svoje posledice tudi na umetniškem polju. Slavni ruski basist Salapin, ki že deset let ni nastopil na nobenem francoskem odru, je prispel te dni v Pariz in bo pel v juniju dva večera v Veliki operi. Salapin bi že preje rad prišel v Pariz, ali mu je francoska vlada dosedaj vedno odbila prošnjo za vizum, ker je bil s sovjetsko vlado v prijateljskih odnosih.

— Herriot za politiko sporazuma. Pariški »Matin« je priobčil razgovor s Herriotom. »Če bi moral nekega dne prevzeti odgovornost«, je rekel Herriot, »bi ne storil tega z veseljem, toda vendar brez obotavljanja; na noben način pa ne pred 1. junijem. Za danes je najbistvenejša zunanja politika. O redukciji vojarskih in finančnih bremen ne moremo govoriti, dokler se ne spremene odnosi Francije do Evrope. To je prva naloga bodoče vlade. Francija ima dolžnost pripomoči k rešitvam. Potruditi se mora k boljšemu razumevanju drugih. Svet se je poboljšal. Poznatni moramo nove sile in z njimi računati. Poglejmo Anglijo. Ona je pravzaprav žrtve svetovne vojne, ker je izgubila precej svojega vpliva na domoljubno. Francija ima zaenkrat še dovolj lastnih virov bogastva. Z Anglijo moramo izravnati vsa naspotstva. Nehati pa ne smemo pri Nemčiji. Francija je precej zakrivila, da so zmajali nemški nacionalisti. Treba je ojačati zmernne elemente v Nemčiji, ako hočemo, da pride do svetovnega mira.«

nico. Kar drugi pripovedujejo, naj je govoril, jaz se prav nikogar ne bojim.

Predsednik prične Suventića zaslišavati glede

roparskega umora v Gunji.

Predsednik: »Kaj o tem veste?« — Suventić: »O tem slučaju vem samo iz pripovedovanja Prpića velikega. Tam nisem bil. Prpić mi je hotel vsiliti mnenje, da sem bil navzoč.« Predsednik nam predložuje izpovedi ostalih soobtožnikov, ki ga obtožujejo. Suventić obstaja pri svoji prvotni trditvi. — Zaslišan s Čarugo vred, pravi Čaruga: »Jaz ga ne poznam.« Zaslišan s Prpićem velikim trdi Prpić, da je bil Suventić udeležen razbojništvu v Gunji. Suventić: »Prpić je navadni lažnjavec.«

Zatem prične razprava o roparskem napadu v Ivanovcu na Auslanderja. Obtoženi Suventić pravi,

da je bil pri napadu navzoč,

vendar pa niso bile udeležene osebe, kot jih navaja obtožnica. Suventić pripoveduje, da so ga na poti zalotili orožniki, ki so mu ukazali, da mora z njimi. V Ivanovcu so ga pred Auslanderjevo hišo dočeli za stražo. Ko so doždevni orožniki (Čarugova topla) prišli iz hiše, so ga spodili. Predsednik: »Zakaj lažete. Priznajte, da ste sodelovali.« — Suventić: »Nisem sodeloval. Jaz sem samo stražil in prav ničesar ne vem o zločinu.« — Zaslišan s Čarugo, potrdi ta, da Suventić ni bil pri napadu. — Zaslišan s Prpićem, potrjuje Prpić, da je bil pri napadu navzoč Suventić in Čaruga. — Suventić: »Pa zakaj vedno tako govorite. Kdo te je nagovoril, da vedno lažeš.«

Koncem razprave je bil Suventić zaslišan še glede roparskega napada v Tompojevcih. Suventić:

»Jaz sem bil slučajno navzoč.«

Drugač mi pa ni veliko znano o tem. — Predsednik ga pri nadaljnjih izjavah ponovno opozarja na nesoglasne izjave. Obtoženec zanika vsako krivdo in pravi, da so vsa pričevanja neresnična. Zaslišan s Čarugo vred, pravi Čaruga: »Jaz nisem bil v Tompojevcih in tudi ne vem, če je bil Suventić tam.« — Prpić »Veliki« izjavi nato: »Suventić je šel z nami in je dobro vedel, zakaj gre. Dogovorili smo se in Jovo je vsakemu odredil svoj posej. Jovo je bil voditelj.« Čaruga: »Ne laži tako nesramno.« — Suventić: »Ni resnica, kar govorijo Prpić. Predsednik nato zaključi razpravo.

DANAŠNJA RAZPRAVA.

Osijek, 20. maja. (Z) Danes popoldne je nudila razprava novo senzacijo. Včeraj je Prpić prekal svoj govor in vse priznal, danes pa je isto storil tudi sam Čaruga. Včeraj je Suventić izpovedal dejstva, vsled katerih se je položaj za Čarugo nekoliko zboljšal. Začetkom današnje razprave je predsednik odredil, da Čaruga pusti razpravno dvorano. Nato je Suventić med največjo tišino prekal svoje včerajšnje navedbe in priznal podobno, kakor Prpić. Priznal je tudi, da je včeraj neresnično govoril, ker je bil tako ob Čaruge poučen. Čaruga mu je namreč obljuboval, da se bo zanj zavzel, kadar pride iz zapora, iz zapora pa da pride, ako bo on tako govoril. Pri soočenju je ostal Čaruga pri svojem govoru, dočim je govoril Suventić tako, kakor včeraj Prpić. Pri prihodnji razpravi se bodo zasliševali nadaljnji obtoženci.

— V družstvu »Soča« v Ljubljani se bo vršilo v soboto, 24. t. m. v salonu pri Levu 20 in zadnje predavanje v tej sezoni. Ta večer predava: 1. Inspektor sred. šol gospod Josip Wester o zelo zanimivih spominih s temi »Pred sto leti osoreje« in 2. ministar na razpol. g. dr. Niko Županec: »O novi srbski epopeji«, ki ima priti v kratkem v tisk. Po teh dveh kratkih predavanjih se vrši potem ob lepem vremenu prosta domača zabava na vrtu. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vabljeni vsi. Vstop vsem prost.

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 20. maja.

— Obisk kralja Aleksandra v Pragi. Kakor se je že poročalo obišče meseca oktobra češkoslovaški prezident Masaryk Beograd. Kralj Aleksander bo začetkom prihodnjega leta obiskal Prago, da s tem vrne obisk prezidenta Masaryka.

— Francoska vlada je odklovala pesnika in predsednika Francoskega Instituta v Ljubljani, g. Otona Zupančiča, z redom viteza častne legije. — Odlikovanje mu izročil francoski konzul g. Flach, v četrtek, 22. t. m., ob 12. uri v dvorani Francoskega Instituta (Deželni muzej). — K tej slovesnosti se usoja vabiti Francoski Institut vse častilce našega velikega pesnika.

— Občinske volitve na Jesenicah razveljavljene. Vlada je razveljavila zadnje občinske volitve na Jesenicah in razpisala nove.

— Konferenca slovenskih industrijalcev. Beograjsko »Vreme« od 18. maja je prineslo vest, da sklicuje Zveza slovenskih industrijalcev za 15. junij v Ljubljani konferenco svojih članov. Zveza industrijalcev naša sedaj obvešča, da takega zborovanja ni sklicala.

— Odkritje spominske plošče Davorinu Trstenjaku. Dne 9. junija t. l. se vrši v Krčevini pri Ormožu odkritje spominske plošče velikemu narodnemu delavcu in buditelju štajerskih Slovencev, Davorinu Trstenjaku. Plošča bo odkrita na hiši, kjer se je rodil. Odkritja se vdeležijo številna društva in posamezniki, posebno pa učiteljsko. Iz Beograda prispejo člani centrale Udruženja Jugoslovenskih učiteljev, povabljeni pa so tudi predstavniki dvora, vlade, ministrstva prosvete, naučnih ustanov in drugih korporacij. To bo poleg proslave 10 letnice razvilita prapora mariborskega Sokola in odkritja Malgaževskega spomenika v Guštanju tretja letošnja velika narodna proslava na ozemlju Mariborske oblasti.

— Kongres vojnih invalidov v Ljubljani. Uprava udruženja vojnih invalidov v Beogradu je sklenila, da se letošnji kongres vojnih invalidov iz cele naše države vrši dne 15. junija v Ljubljani.

— Vloga slovenskih industrijalcev. Kakor poroča beograjsko »Vreme« je Zveza slovenskih industrijalcev prosila ministrstvo trgovine in industrije, da pri oddaji državnih nabavk upošteva tudi slovenska industrijska podjetja. Do sedaj se je slovenska industrija pri oddaji državnih del vse premalo upoštevala.

— Dan Rdečega Kriza. Glavni odbor Rdečega Kriza v Beogradu je sklenil, da 8. junija o priliki kronanja kralja in kraljice izvede v celni naši državi propagandni dan za Rdeči Križ. Vsi podoborbi in sekcije Rdečega Kriza bodo na ta dan priredili predavanja in zbirke.

— Regulacija Splita. Občinski svet v Splitu je nedavno sklenil, da se izdela mestni regulacijski načrt. Predela za izvedbo regulacijskega načrta so že v teku. Razpisani je mednarodni natečaj. V Splitu se ravno kar nahaja tudi znani arhitekt dr. Herman Jansen, ki bo o regulaciji predaval na konferenci zainteresiranih krogov.

— Cilj-Methodova podružnica za Grobelno in okol. priredi svojo običajno ljudsko veselico 22. junija v St. Vidu pri Grobelnem. Prosimo vsa sosedna društva, da se ozirajo na to prireditve.

— Paskijevčeva obsodba potrjena. Kakor znano je bil Hrvoje Paskijevčev radi dvakratnega roparskega umora obsojen na 10 let zaporu in ima poleg tega plačati na odškodnini in sodnih stroških 264.000 Din. Paskijevčev se je proti razsodbi pritožil na stol sedmice. Z razsodbo ob 15. t. m. pa je stol sedmice zavrnil pritožbo Paskijevčeva.

— Samoumori sodnika radi težke vesti. Sodni avskultant v Banjalici Dimitrije Popović drugače vesel in vedno dobro razpoložen, je zadnji čas postal zamisljen in žalosten. Prijatelji so ga izpraševali, kaj da mu je. Odgovoril jim je, da je ubit od učenja. Pripravil je, da je izpit. Nekega dne je zaupal enemu izmed prijateljev, da ni ubit radi učenja, ampak da mu napravlja težko vest ker je kriv obsodbi nekega obtoženca radi ubojstva. Navzlic tolažbam la protidokazom prijatelja se ni dal Popović potolažiti. Nekega večera, ko so ribiči lovili v reki Vrbas, so opazili, da na površini vode plava truplo neznanega človeka. Ko so nato izvezli truplo, so spoznali, da je utopljenec Dimitrije Popović.

Ljubljana.

— Redna javna seja ljubljanskega občinskega sveta bo v četrtek, dne 22. maja ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. Na dnevnem redu je med drugim znanov dopis glede pritožbe na notranje ministrstvo proti odloku velikega župana glede sklepov občinskega sveta o nameščenju uradnikov ter poklicnem gasilstvu; o dopisu župana glede pritožbe na notranje ministrstvo proti odloku velikega župana v zadevi sklepa občinskega sveta o najemu posojila za zgradbo novega šolskega poslopja; o zvišanju davka na hotelske postelje za potnike iz Nemčije; o najemu posojila dinarjev 2 milijona za zasilne zgradbe; o umifikaciji vseh mestnih posojil; o delovnem redu za delavce mestnega cestnega nadzorstva in mestnega vrtmarstva; o razširjanju sedanje mestne kalorične centrale; o prevzemu na prav električne zgradbe v Sp. Šiški; o delovnem redu za delavce mestnih podjetij. V tej seji se bo poleg personalnih zadev obravnavala tudi službena pragmatika za mestne uslužbence in nameščence.

— Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane izkazuje od 11. do 17. maja, da je umrlo 17 oseb, 12 moških in 5 ženskih spol (tj. 3,3). Med tem časom se je rodilo 22 otrok, 13 moških (1 mrtvorojenec) in 9 ženskih spol.

— V SOBOTO, DNE 24. MAJA OB 8. URI ZVEČER V FILIHARMONICI DVO-RANI K O N C E R T ŽENSKEGA ZBOR-A UČITELJSKA V MARIBORU.

— Občni zbor ljubljanske občine Jugoslovenskega novinarskega udruženja se vrši v nedeljo 15. junija v Ljubljani.

— Lovske kroge opozarjamo na ustavni občni zbor »Kluba ljubiteljev brakov« v četrtek dne 22. t. m., ob 3. uri pop. pri »Sestici« na Dunajski cesti. — Pripravljeni odbor.

— Klu »Ljubljanski dvor« predvaja od srede 21. do sobote 24. t. m. veliko tragedijsko v 7. dejanju »Otello«, po motivih Williama Shakespeara. V glavnih vlogah nastopajo priznani filmski igralci: Emil Jennings, Ica von Lenkffy, Lya de Putti in Werner Kraus.

— Državni izpit iz glasbe. Na konservatoriju Glasbene Matice v Ljubljani se vrši koncem šolskega leta 1923-24 državni izpit iz glasbe. Ravnateljstvo konservatorija pozivlja vse kandidate, ki se nameravajo udeležiti tega izpita, da pošljejo svoje prijave, naslovljene na ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani do 1. junija 1924. Prijavi je treba priložiti vsa šolska spričevala in spričevala o obisku glasbenega pouka, želeli je tudi, da se prijavijo kratke curriculum vitae. Pismeni in ustni izpit se vršita 11. in 14. junija t. l.

— Zaročil se je grafik g. Rajko Kos, meteor našega lista, z gđc. Minko Pogačnikovo iz Kamnika. Mladima zaročencema naše iskrene čestitke!

— Onemoglost. Včeraj popoldne je padel na Marjinem trgu v nezavest rudar Franc Siviga doma iz Trbovelj. Prepeljali so ga v bolnico.

— Porotno zasedanje v Ljubljani se odprlo v ponedeljek dne 2. junija. Do sedaj so razpisani ti-le porotni slučaj: V ponedeljek, dne 2. jun. se vrši obravnava proti Francu Bizjaku, Josipu Klišu in Leopoldu Resniku radi teške telesne poškodbe, predseduje sod. svet. Antolga; v torek dne 3. jun. se vršita dve obravnavi in sicer proti Jerneju Ambrožiču in Vinkotu Rošu in sicer proti obema radi tatvine. Senatu predseduje sod. svet. Mladič. V sredo dne 4. jun. se vrši obravnava proti Francetu Gabrenju, Miri Lenassi in Ivanu Merlatiju, ki so obtoženi po § 109, ponarejanje javnih kreditnih papirjev (soudležba).

— Akademski klub »Orjuna«, poziva svoje člane, da se udeležijo članske se-stanka, ki se vrši v sredo dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer, v prostorih Mestne Orjune (arena Narodnega doma) s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo odbora, o delu kluba, 2. razgovor o pomenu, ciljih in delu akademske reprezentance na ljubljanski univerzi. Udeležba za vse člane strogo obvezna!

— Akademsko društvo jugoslovenskih tehnikov v Ljubljani se kar najpogosteje zadržuje cenj. občinstvu, ki je s svojimi darovi o priliki njegovega cvetličnega dne pripomogel do tako krasnega uspeha in upa, da mu ostane i nadalje naklonjen v njegovem delovanju za napredek tehniške omladine. Istočasno se zahvaljuje vsem cenj. gospodčinam in gospodom, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli, da je prireditve tega dne tako dobro uspele.

— Policijske ovadbe. V zadnjih 24. urah je bilo prijavljeno policiji 6 tatvin, 7 krajev noč. mira, 1 pjanstvo, 9 prestopkov cestno-police. reda, 1 polic. ura, 2 pas. kon-tumacia, 1 neplačan račun, 1 nezgod.

— Tatvina žepne ure. Mesarju Ferdinandu Cirmanu je bila med balnanjem iz na drogu visečega suknjica ukradena srebrna tu'a ura z zlato veržico v skupni vrednosti 1500 Din.

— Umrli so v Ljubljani. Dne 15. maja. Josip Valjavec, rudar, 49 let. — Dne 16. maja. Dimitrij Ribin, pleskar, 33 let. — Anton Vidmar, sluga, 35 let.

— Nesreča na vlakcu. V nedeljo popoldne okoli pol dveh se je težko ponesrečil 22 letni posestnikov sin Franc Prezelj iz Brda pri Ljubljani. Peljal se je z vrhniškim vlakom in je stal zunaj na stopnjakih. Z eno roko se je držal za oprjemalnik ob stopnjakih, a z drugo roko je mahal in nekaj poveljal. Ko je vlak pripeljal mimo čuvainice štev. 645 na Viču, se je nagnil Prezelj globoko ven in pri tem z vso silo zadel ob progi stoječo signalno šipo, ki mu je prebila glavo sredi čela. Iz 8 cm dolge rane se je viliha Prezelj kri po obrazu. Začel je izgubljati zavest in čuvaj je opazil od čuvajnice, kako je začel fant na stopnjakih omahovati. Čuvaj je o tem takoj telefonično obvestil drugo čuvajnico, pri kateri je vlak na znamenje obstal. Ponesrečenca so prenesli v čuvajnico. Prezelj je medtem padel v nezavest. Okoliški kmetje in izletniki so ranjenca za silo obvezali, nakar ga je neki kmet odpeljal z vozom v bolnico, kjer se fant bori s smrtjo.

— Poskusen samomor v Beogradu. — Sinoči sta poskušali v zaporu gradskega suda v Beogradu izvršiti samomor znana vohunka Androlčeva in neka Lesnik. Popili sta nekaj solne kisline ter bili prevedeni v bolnišnico. Kot razlog nameravanega samomora navajata zapor in pa okolnost, da imata malo nade na izpust.

Maribor.

— Nabiralna akcija Ljudske knjižnice, ki se je vršila zadnji dve nedelji ni uspela posebno, celokupna vsota nabranega denarja znaša le 5000 Din. Obnovila se bo zopet v jeseni.

— Letošnja mariborska porota se prične z 10. junijem. Dne 10. junija bodo obravnavale pod predsedstvom dvornega svetnika Fona proti Elizabeti Medved radi detomora (zagovornik dr. Zorzi), proti Lovrencu Kukovcu po § 127. kaz. reda (zagovornik dr. Kimovec), proti Stefanu Harzonu in Leopoldu Baganju radi umora (zagovornik dr. Klemenčič); dne 11. junija bodo obravnavale pod predsedstvom sodnega svetnika Guzelja proti Antonu Golebu (zagovornik dr. Novak), proti Janezu Landu radi uboja (zagovornik dr. Skerlak), proti Kalmanu Sonodiču radi tatvine (zagovornik dr. Begoš); dne 16. junija bodo obravnavale pod predsedstvom sodnega svetnika Stergarja proti Simonu Hirzerju radi umora (zagovornik dr. Ravnik), proti Rozi Trob radi požiga (zagovornik dr. Zorzi); dne 17. junija bo obravnavala proti Josipu in Barbari Denko radi umora (zagovornik dr. Müller). Na obravnavo proti Benkovi je vabilenih 26 prič. Razprava je bila pri zadnji poroti preložena, ker je Barbara Denko en dan pred poroto porodila v zaporu.

— I. Splošna jugoslovenska gradbena razstava, ki se bo vršila v teku meseca avgusta t. l. v Mariboru, bo obsegala: 1. gradbene načrte, zlasti za delavske in uradniške rodline, kakor tudi načrte za obrtniške dome z delavnicami ter za same doma; 2. vsakovrsten material, ki se uporablja pri gradnji stanovanj in stavb za razna obratovališča; 3. praktično, moderno in ceneno opremo stanovanj (pohištva); 4. vsakovrstne iznajdbe, zlasti one, ki so preizkušene za cenejšo in najpraktičnejšo gradnjo malih stanovanj. Ves zgoraj omenjeni razstavi material mora biti zadržan za zgradbo malih stanovanj na razpolago od 25. julija dalje do najkasneje 5. avgusta t. l. Ta razstava je samostojna, ali se kot taka pridruži industrijsko-obrtni razstavi v Mariboru, ali pa veselestvu v Ljubljani — o tem končnojavno odloča načelstvo po uspehu prijav.

— Državna borza dela v Mariboru. V preteklem tednu je bilo na razpolago 133 prostih mest. Dela je iskalo 187 oseb, borza je uspešno posredovala v 71 slučajih in 26 oseb je odpotovalo.

— Gibanje hišnih posestnikov. V ponedeljek zvečer je bil v Gutovici dvorani občni zbor društva hišnih posestnikov, katerega so se udeležili tudi delegati iz Ljubljane in Beograda. Na obnem zboru so zahtevali ukinitje stanovanjskega zakona in zaščite najemnikov, češ, da bi se s tem po-zivila gradbena delavnost in bi tudi država imela več prejemkov od najemnin, ki bi jih smeli hišni posestniki sami določati.

— Zdravstveno stanje. O stanju nalezljivih bolezni v mestnem okolišu je objavil mestni fizikat za dobo od 11. do 17. maja sledeče poročilo: Skrlatinka, prejšnji slučaj 4; trebušni legar, prejšnji 1; griza, prejšnja 2; trahom, 1 nov; šen, prejšnja 2.

Celje.

— Omejitve obraza tudi v celjski bolnici. V smislu navodil inspektorja ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani se omeji obrat tudi v celjski bolnici. Sprejemniki se bodo do preklica v bolnico le oni bolniki, ki se v domači oskrbi ali ambulatorno absolutno ne morejo uspešno zdraviti. Iz bolnice bodo odpušteni le oni bolniki, ki se brez škode lahko zdravijo doma ali ambulatorno. Brez omejitve se bodo sprejemali tudi nadalje bolniki v oskrbo bolnice z akutnimi in nalezljivimi boleznimi ali pa v kroničnem infekcijskem stanju.

— Umrli je v celjski javni bolnici po dolgi bolezni v starosti 18 let gojenka ženskega Saveza v Beogradu gđc. Anica Stefanovič, učenka 7. gimnazijskega razreda. Lahka ji budi slovenska zemljica!

— Smrtna kosa. Umrli je v Celju poštni poduradnik g. Jože Kuhar.

— Stanovanjsko oblastvo opozarja stranke, da morajo vsem svojim vlogam, tudi rekurzom, priložiti potrdilo, da so plačali državne davke za zadnje četrtletje. Brez tega potrdila se ne more rošiti nobena vloga.

Dopisi.

— Prevalje. V četrtek, dne 22. maja t. l. je tukaj živinski sejem.

— Marenberg. Cene živilom so v našem trgu in okolici mnogo višje nego po mestih, čeravno ni za to nobenega povoda. Da bi kdo kontroliral trgovce, peke, mesarje in krčmarje to nobenemu niti na um ne pade. Vsi ted brezbrzičnosti poklicanih prodajalci lahko mirno navijajo cene svojim predmetom. — Potemtakem ni čuda, če stane bela kava 5 Din., žemlja, ki tehta približno 6—7 dkg 1 Din. dočim v Mariboru 50 p. 1 blebček črne kava, ki tehta okoli 35 dkg 3 Din., tako da pride kg črne kava na 9 Din., v Mariboru pa samo 6 Din.; kg mesa 24 Din., čeravno kupujejo živino po 8, največ po 10 Din. kg žive teže itd. V drugih krajih orožništvo, policija, občinski uradi, sploh varnostni organi po direktivah okrajnih glavarstev nadzirajo in predpišejo maksimalne cene. V Marenbergu se pa za to nihče ne zmeni.

— Policijska ura za gostilne je glasom razglasila županstva v poletnem času, ki traja od 15. junija do 15. sept. do 23 ure in v zimskem času do 22 ure. Sličen razglas je bil izdan od županstva tudi lanske leto, toda nihče ga ni upošteval. Gostilne so bile odprte, dokler je bilo kaj pivec in nihče se ni nikoli zmenil, če se ta naredba upošteva, kaj šele, da bi bil kdo koga naznanil. Radovedni smo, če se bo letos kaj bolj upoštevalo ta razglas, ali če ne bodo župan in drugi zlezli pred poslancem Schauerjem, čigar tašča ima hotel, mirno pod klop!

— Sevnica. Zopet uboj. Dne 16. t. m. so dokončali zidari stavbo gospodarskega poslopja pri posestniku Kuleto v Orehovem ter tam pili likof. V pjanosti je došlo do prepira in pretepa, ki so ga nadaljevali na dvorišču posestnika Ivana Perca. Le-ta je hotel pretepače mlriti, pa je slabo izkupil. Eden izmed zidarjev ga je udaril s sekiro v prsa in mu zadal 13 cm globoko rano. Perc je še napravil par korakov proti hiši, tam pa se je zrušil mrtev na tla. Pokopali so ga v nedeljo jutraj. Perc zapušča vdovo in šest otrok. Za pravega ubijalca se še ne ve, ker zidarija Senčar — oče in sin — valita krivdo drug na drugega. Razven ubijalca Perca sta hudo razmesarjena tudi neki Vovk in Kragl.

— Izredni obisk. Dne 13. t. m. si je ogledal gospod minister pravde dr. Grisogono v spremstvu odposlanika sekcije za sekvestre v Ljubljani tukajšnje tovarno kopt Bratov Winkle, ki pride dne 15. julija 1924 na javno dražbo. Izid licitacije se že danes predvideva, ker se ni nadejati, da bi Slavenski banki v družbi z nemškimi Winkeli kdo resno konkuriral. Nemci bodo ostali lepo tukaj in se še naprej smejali navitnim Jugoslovenom.

Hudožestveni teatr.

Ibsen: »Gospa z morja«. Slovo slavni ruskih umetnikov je bil viharan izraz brez-popolnega navdušenja za njihovo umetnost. Zaključna predstava ni bila tolikanj močna kot prve tri. Vzrok: Ibsen — in predvsem »Gospa z morja« ne nudi neposrednega izraza za njihovo umetnost, uveljavljeno v tipični ruskih igrah, v naravnem doživlju in absolutni, živi prepričevalnosti značajev; v Ibsenovi igri literarno izumetničenih, ter s hladno odersko logiko preračunjenih.

Toda kljub vsemu: oder je bil živa slika visoke, nedopovedljive umetnosti. V slovo je izpregovoril na odru ge. Germanovi dramaturg Zupančič, naglašajoč visok pomen obiska ruskih umetnikov, pozdravil jih je z vncem odposlanec »Igralskega udruženja« g. Zupan, zastopnik diletantov St. Jakobskega odra in rojak v imenu »Ruskega krožka«. Oder je bil ob slovesu zasut s cvetlicami. Navdušeno občinstvo je z ovacijami sprejelo umetnike do »Uniona« in je na ramah nosilo veliko predstaviteljico ruske umetnosti, go. Germanovo. Tudi cesta je bila v cvetju...

Pred Prešernovim spomenikom se je množica ustavila in zapeli so »Hej Slovani«, nakar je odšel prevod med viharim vzkljanjem ruskim umetnikom in Rusiji v »Union«. Ovacije pred »Unionom« dolgo ni so hotele pojenjati... Ljubljana je praznovala dostojno in z redkim razumevanjem slavne slovenske goste. O detajlih poročamo.

— Gospodarsko in kulturno društvo Barje priredi v nedeljo 25. t. m. veliko vrtno veselico na vrtu g. Počevavnika na Dolajski cesti.

Sport.

OLIMPIJSKE VESTI.

Tekmo Jugoslavija : Urugvaj, za katero vlada v Parizu velik interes, bo sodil Francoz Vallat. Kot stranska sodnika bosta fungirala tudi dva Francoza, in sicer Jean Rihard ter Valvay. Moštvo Urugvaj je pri-spelo v soboto v jutro že v Pariz. Od našega sodniškega kolegija za olimpijado predlagani sodniki Fabris, Mazič in Kodžič sta nominirana prva dva za stranska sodnika in sicer Fabris za tekmo Švica-Litva, Mazič pa Češkoslovaška—Turčija.

Razpored olimpijskih nogometnih tekem je bil izzreban v nedeljo. S tem je določen red in način odigravanja od 25. do 29. maja.

25. maja: Španija—Italija (Stade de Colombes), Švica—Litva (Stade de Persching), Amerika—Estonska (Persching), Češkoslovaška—Turška (Stade Bergere);

26. maja: Jugoslavija—Urugvaj (Colombes), Ogrska—Poljska (Stade du Paris);

27. maja: Nizozemska—Romunija (Colombes), Francija—Litva (Paris);

28. maja: Irška—Bolgarija (Colombes), Švica—Litva proti zmagovalcu Češkoslovaška—Turčija (Bergere);

29. maja: Belgija—Švedska (Colombes); zmagovalce Ogrska—Poljska proti Egiptu (Paris), zmagovalce Španija—Italija proti Luksemburgu (Bergere), zmagovalce Amerika—Estonska proti zmagovalcu Jugoslavija—Urugvaj.

Zmagovalci vseh teh tekem bodo izzrebrani za naslednji rundi, ki se vršita 1. in 2. junija. Demeinili se bodo igrali 5. in 6. junija. Končne igre, iz katerih bo izšel zmagovalac, in ki bodo določile placement ostalih so določene za Binkošne praznike, in sicer: 8. junija: Tekma med izpadlimi v demifinalu za tretje in četrto mesto; 9. junija: finale.

Vesti, da se romunska nogometna reprezentanca ne udeležijo olimpijskega turnirja radi denarne krize niso resnične. Moštvo Rumunije je že na poti v Pariz in je igralo v nedeljo v Bratislavi proti reprezentanci madžarskega podsaveza z rezultatom 2 : 2. Od tu nadaljuje pot preko Dunaja, kjer igra z reprezentanco Avstrije.

Po zadnjih vesteh je udeležba naše nogometne reprezentance na olimpijadi še zelo dvomljiva. Naš olimpijski odbor nima še do danes potrebnega denarja, a skrajni termin odhoda našega moštva je danes.

Graški Sturm igra v nedeljo, 25. t. m. s kompletnim I. moštvom v Ljubljani proti Iliriji. Sestava moštva se glasi: Gürtl — Ferk, Bradasevic — Skaza I, Greiner, Skaza II. — Waldhauser, Doier, Halst, Oroszy, Dellinger. Celo moštvo je nastopilo že reprezentativno za Štajersko, 11. t. m. je 7 igralcev igralo v štajerskem moštvo proti Tirolski (4 : 1). Srednji napadalec Haist je avstrijski internacionalac (prej WAC, Dunaj). Moštvo je tretje leto prvak Štajerske in vodi v prvenstveni tabeli z 21 točkami in score 65 : 3. Njegovi zadnji rezultati: Hertha (Dunaj) 1 : 1, Rapid (Dunaj) 0 : 1, Slovan (Dunaj) 2 : 3.

Šiška : Ljubljana. Na inicijativo SK Hermesa se vrši v soboto, 24. t. m. na sportnem prostoru Ilirije nogometna tekma med Šiško in Ljubljano. Tekmo so izvali Šiškarji, ki se ponajajo s svojim nogom. materialom in trdijo, da bi iz v Šiški stanujočih igralcev Ilirije in Hermesa sestavljeno moštvo z gotovostjo porazilo Ljubljano. V soboto bi se torej Šiški nudila prilika, da pred javnostjo dokaže pravilnost trditve. V resnici sestoji team iz Šiške iz samih znanih igralcev, ki so zmogli staviiti ljubljanski team pred najtežjo nalogo. Namerava se sledeča sestava: Mihelčič — Gruđen, Zemljak — Dolnar, Tavčar, Grč — Klančnik, Učak, Pleš I, Pleš II., Rozman.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Šiški priredi v nedeljo 25. t. m. cvetlični dan v prid narodnjaškega prapora. Ker je razvite prapora pred durmi, potrebuje društvo znatnih prispevkov v svrhu kritja stroškov. Društvo apelira na Sokolstvo naklonjeno občinstvo, da pridno poseže po cvetkah in na ta način priprmore sokolski deci, da si nabavi prapor, ki naj vodi našo mladino do zmag sokolske ideje. Zdravo!

Odbor.

Izpred sodišča.

ŽRTEV DEMONA ALKOHOLA.

F. M., magistratni uradnik v p., je velik prijatelj božje kaplice. Zato je naravno, da s pokojino 15.770 dinarjev letno in prostim stanovanjem v mestni ubožnici ne more izhajati. Mož je sicer zdrav in močan, tudi star še ni, — ima 43 let — lahko bi torej še delal, a kdo mu bo dal v Ljubljani kot notoričnemu alkoholiku kako službo? Da uteši svojo željo je začel torej »pumpati«. Pampanje je za tudi umetnost, ki je vsakdo ne razume; privede človeka lahko na za-tožno klop. To se je zgodilo tudi F. M.-u, ki se danes zagovarja radi prestopka goljujice, storjenega s tem, da je pod krivimi prevze-zami izvajal od ljudi denar. Zagrešil je nebroj slučajev v prvi vrsti pa je stari sa-mec apeliral na žensko milosrčnost in si-ecer z uspehom, kajti danes ga preganja drž. pravdnštvo radi tega, ker je oškodoval nič manj nego sedem žensk za znesek od 50 do par sto dinarjev. Izmed moških upnikov se ni oglasil nobeden. — Postural je precej rafiniran. Obiskal je svojo žrtev vedno takrat, kadar soproga ni bilo doma. Predstavljal se je kot dober znanec soproga in magistratni uradnik. To je ženskam tako imponiralo da so verjele celo tako neumnim trditvam obdolženca kakor: »Ljubljanski župan me pošlje v Maribor v jako nujni za-devi. Pa nima denarja v blagajni, da bi mi plačal vožnjo.«

Ker je na ta način diskreditiral ma-gistrat, ki je imel dolgo časa potrpljenje z njim, tako da je v prvem slučaju celo škodo poravnal — ga je slednji ovadil po-litiji, da napravi na ta način enkrat za vse-le konec. Tako je prišel na zatožno klop. Zagovor: »Živel sem v slabih razme-rah. Imam mnogo dolgov, tako, da so mi od pokojnine odtegovali toliko, da mi je ostalo samo pet do šeststo dinarjev letno. Posojila sem iskal samo, kadar sem bil la-čen... (recte žejen, opomba poročevalca). Priznam sicer vse inkriminirane slučaje, po-vdarjam, da sem že veliko dolgov plačal in hočem plačati tudi vse ostale.«

Sodnik: »Ali ste plačali tudi kateri iz-med oškodovank?«

Obdolženec: »Ne.« — Ampak storil bom to, kadar bom mogel. — Nadaljuje: »Trpel sem pomankanje in to me je prisililo k dejanju. Prosim, ne ukinite me.«

Gospodarstvo

Tržna poročila.

ZIVINA.

Dunaj, 19. maja. (V tisočih avstrijskih kron.) Voli 12—17, izjemoma 19. bikli in krave 12—16,5, drobnica 8,7—10,5.

× Most preko Krke pri Skradinu bodo pričeli v kratkem graditi. Ministrski svet je dovolil za potrebne obsežne gradbe 3.500.352 Din. Most bo predvidoma gotov že do kon-ca letošnjega leta.

× Izseljevanje iz Nemčije l. 1923. V tem letu se je izselilo iz Nemčije 115.416 Nemcev. To je najvišja številka izseljevanja od leta 1892 dalje. Leta 1913 je znašalo število izseljencev 25.843 oseb. Vzrok tako narasle-ga izseljevanja v lanskem letu je skrajno neugodni gospodarski položaj, v katerem se nahajajo nepremojni sloji v Nemčiji.

× Finančne težave v Nemčiji za ultimo maj. Likvidacija obveznosti, ki izhajajo iz ponesrečene spekulacije proti francoskemu franku povzroča vedno večjemu številu pod-jetij v Nemčiji silne tekoče. Dne 14. maja je prišlo v Nemčiji zopet 17 firm v konkurz, dal kasneje 8 konkurzov. Nekatera vele-podjetja so zabredla v take težave, da bi jih mogla rešiti edino državna interven-cija.

× S hmeljem obdelana površina v Slo-veniji je letos za 25—30% večja, kakor lansko leto. Rastline so visoke že skoro dva metra.

× Trgovinska pogajanja z Italijo. Vče-raj, v ponedeljek so pričela med našo in ita-lijansko delegacijo pogajanja glede tarif.

× Nova določila za prevoz transport-nih sredstev. Finančni minister je potrdil nova določila za eksploatacijo avtomobilov in drugih transportnih sredstev, ki prestopijo v osebnem prometu državno mejo. Ob-nemem je predložila direkcija carin finančne-mu ministru nova določila za prevoz tulih transportnih sredstev. S temi določili bo poenostavljen o

POKVARJENO PREKAJENO MESO

je prodajal Rudolf Sinčič na Vodnikovem trgu in sicer brez oznake cene.

Zagovor: »Dne 17. IV. t. l. sem bil pri posestniku J. Z., pri katerem jemljem mleko. Njegova žena mi je dala šunko in klobase z nalogom, da jih v Ljubljani prodam. Plačal ji nisem nič. Šele teden na to sem ji dal 400 kron, s pristavkom, da če izkupim več, doplačam, če manj, mi vrne diferenco. Nameraval sem to meso uporabiti doma, ker pa je moja žena zbolela in sem potreboval denar, sem skušal šunko prodati. Dne 26. IV. sem šel na Vodnikov trg in se postavil v vrsto prodajalcev. Preden sem začel prodajati, je pristopil k meni neki tržni preglednik in me vprašal za ogledni list. Nisem vedel, da je potreben ter sem takoj zavil šunko v papir in odšel. Med potjo srečam svojega znanca, tržnega nadzornika Kovačiča in ga vprašam, kako mo-

ram ravhati. Rekel je, da moram iti v klavnico in si dati meso pregledati. Ko sem odšel z namenom, da grem v klavnico, je pristopil prej omenjeni preglednik in mi odvezel šunko. Čez kake tri dni sem prišel na Vodnikov trg na tržni urad, kjer so mi povedali, da šunka pri kosti diši in da je neuzitna. — Jaz nisem vedel, da je meso slabo in ga nisem povohal. Sicer pa z volanjem ne bi bil mogel ugotoviti, če je šunka slaba, ker je dišala le pri kosti.

V svrhu zaslišanja priče se razprava preloži.

OČETA PRETEPEL.

Palič Karol, mizar na Rakovniku, zaradi pretepanja že trikrat predkaznovan, se je pretepal dosedaj samo s tujimi ljudmi; danes pa je obdolžen, da je pretepel lastnega očeta.

Dečko zanika vsako krivdo, češ jaz sem le mater in samega sebe branil; nisem

udaril očeta, niti ga vrzel na tla. Oče je bil hudo pijan, kakor večkrat, kregal se je s cejo rodbino, mater je hotel udariti s stolom. Bil je jako nasilen. Padel je sam vsled hude pijanosti, drugi dan je pa trdil, da smo ga otroci tepli.

Kot priča zaslišana mati izpove, da je oče velik pijanec, ki se v pijanosti vedno prepira z vsemi. Sploh izpove v bistvu kakor obdolženec, samo pretepanja ni videla, ker je odšla prej iz sobe. — Oče je bil takrat tako pijan, »da je kar u luft skakov«.

Oče sam je pa drugega mnenja. Malo pijan sem bil res, pravi, a spominjam se pravo dobro, in po pravici bom povedal. »Ena sama duša imam, pa taženkrat prezezem, kdor pa drugačnari, je lažnivec«.

Nato opiše dogodek obremenilno za sina. Sin ga je obrcal, s pestmi obdelal, mu poškodoval oko, da se je 16 dni v bolnišnici lečil.

Sodba: Sin dobi po § 411 pet dni zapora, kar ga pa hudo razjezi: »Tega pa na preuzamem, če sem prou lump. Nak, tega pa nisem zaslužil,« pravi, odide in hrupno zapre vrata.

ZARADI LEŠNIKOV IN ROZIN

je točila danes pred okr. sodiščem Helena Z., hišna posestnica na Brdu grenke solze.

Očita se ji namreč, da je hotela ogoljufati trgovca Čermaka za 1 kg rozin in pol kg lešnikov. — Prišla je v trgovino, zahtevala in dobila omenjeno blago, namesto k blagajni, pa je šla na ulico.

Ona pravi, da »je hotela samo ven stopit,« da si izposodi dva dinarja, ki sta ji manjkala do zneska 57 dinarjev, ki jih je imela plačati.

Kot priča zaslišani komi, bivši detektiv, pa slika stvar drugače.

On pravi: Stregel ji je mlad, neizkušen

trgovski pomočnik, jaz pa sem jo opazoval, ker se mi je zdelo sumljiva. — Ko je dobila blago in plačilni kupon, je nekaj časa nekaj ogledovala v svoji hranilni knjižnici. Naenkrat pa je smuknila na cesto. Mlad pomočnik je skočil za njo ter jo dohitel kakih deset korakov od vhoda ter jo privedel nazaj.

Obdolženka je imela 55 dinarjev, ker sta ji primanjkovala 2 dinarja, je pustila lešnike, rozine pa plačala. Ko smo jo prišli, ni rekla, da je šla denar iskat. Trdila je vsa preplašena, da ni mislila krasti.

Na to vzporedbo replicira obdolženka, ki ves čas ihti in toči solze, da je pomočniku, ki ji je stregel takoj rekla, da hoče dobiti punčko svoje sosedice, — ki ima denar ter jo čaka zunaj — da si izposodi od nje dva dinarja.

Zato se razprava preloži v svrhu zaslišanja nadaljnih prič.

17

Položil je svoj sveženj pušic kraj drevesa. Potem se je splazil h koči, ki jo je že prvič obiskal.

Notri je vladala tema, toda on je kmalu z rokami otipal iskani predmet in se hotel na mestu izmuzniti skozi vrata.

Komaj se je pa prestopil, je njegovo ostro uho začulo korake, ki so se bližali od zunaj. V prihodnjem trenutku je ženska postava zatemnila izhod.

Tarzan se je tiho stisnil k steni in preiskal z roko dolgi ostri nož svojega očeta. Žena je hitro stopila na sredo kočice. Potem je za trenutek obstala in tipaje iskala nek predmet. Očividno ni bil več na svojem mestu, ker je iskala zmirom bliže steni, kjer je stal Tarzan.

Bila je že tako blizu, da je čutil opičji človek tihalo toploto njenega golega telesa. Že je dvignil nož, a v istem hipu se je ženska obrnila v stran in iz grla se ji je izvil rahel »ah« — dokaz, da je našla iskani predmet.

Takoj nato je zapustila kočico in ko je stala med vrati, je Tarzan videl, da ima kotel za kuho v roki. Potem je odšel tudi on. Izpred vrat je videl, da nosijo vse ženske v vasi iz raznih koč kotle, jih polnijo z vodo in pristavijo k ognjem, ki so gorili blizu kola, kjer je visela žrtev.

V prvem hipu, ko ni bilo nikogar v bližini, je stekel Tarzan k velikemu drevesu na koncu vaške ulice. Kakor prvič je prevrnil kotel strupa, predno se je z mačjo spretnostjo zavihljal na drevo.

Oblačilnica,

ki je skrbela v najtežjih časih, da so dobili uradniki dobro in po ceni manufakturno blago, opozarja uradništvo, da si ogleda njene zaloge v Sritarjevi ulici, na Miklošičevi cesti in v hiši Gospodarske zveze. **Oblačilnica** ima na zalogi le prvovrstno češko blago. Kdor kupi dobro blago, kupi **dvakrat**. Prodaja se tudi **na obroke**.

„ELIN“ družba za električno industrijo d. z o. z.

Gradl električne centrale in naprave. — Velika zaloga motorjev in električnega materiala. — Cene izredno nizke. — Postrežba točna. — Na željo poset inženirja brezplačno. Ljubljana, Dunajska c. 1, telef. 88. Maribor, Vetrinjska ul. 11, telef. 239.

„UNDERWOOD“ Skladišče in zastupstvo strojev za pisanje nadalje karbo papir - vrpce za sve sustave. Mali ručni „UNDERWOOD“ u kovčegu, praktičan za putovanje

„Underwood“, Zagreb, Mernička ul 1

Gumi za cepljenje trt

Peronospora cevi, jamčeno novo blago kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Zahtevajte cenike. Važno za trgovce.

Tovarniška zaloga: **Zdravko Krajnc - Celje.**

Leopoldova ul. 11, Ljubljana

----- ZAHTEVAJTE CENIK! -----

ŽIČNIKE

kolarnike, brezglavničke, žičnike, za strešno lepenko in krovničke, krepinstitute, ščetarje in tapetnike, štukaturne kaveljčke, povezničke s polokroglimi glavami, sponke za brzojavno žico, kotnike z zarezo, žbice za čevlje z vdrto glavo, londonske žbice s polokroglo glavo, cvikovce za pete znamke „P“ in raznovrstno

vlečeno in žgano žico

izdelujem in razpošiljam na veliko in malo že od 100 kg dalje po najnižjih cenah.

SIMON PIRC, KROPA (Slovenija)

----- ZAHTEVAJTE CENIK! -----

Lep, črn premog

s 4—5000 kalorij, franko

Ormož tona 4 Din 300

prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica števil. 1.

Ruski avtorji v prevodih

izdaje Zvezne knjigarne:

Splošna knjižnica:

	broš.	vez.
St. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslov. U. Zun,	112 str.	Din 10— Din 15—
22. L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslovenil Fran Pogačnik, 136 str.		14— „ 20—
26. L. Andrejev: Črne maske, drama, poslovenil Josip Vidmar,	82 str.	12— „ 17—
in Andrejev: Gaudeamus, komedija, poslovenil Dr. Jože Glonar		10—
Azov in Tefti: Humoreske		8—
L. N. Tolstoj: Spoved		10—
Puškin: Plakova dama, novela		4—

Dr. Francé Veber
Problemi sodobne filozofije

kot 9. zvezek „Splošne knjižnice“ se širšim krogom inteligence najtopleje priporoča.
Cena broš Din 24—
Din vez. 30—.

Vedno zadnje novosti
SAMO
šelenburgova ulica 3
Gričar & Mejač.

Kar Vi hočete
to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 28—. Lekarnar Eug. Feller, Stubica, Donja Elzatr 357, Hrvatska.

Lastnik:
Konzorcij »Narodnega Dnevnika«
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Trboveljski premog in drva
dobavlja
Družba Ilirija,
Ljubljana,
Kralja Petra trg 8. Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke.

MALI OGLASI
Cena oglasom do 20 besed Din 5—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.
Gmotno slabijim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Prodam

Sir
1/2 Emendole, Groyer, Trapist (polnomasten), po pošti od 5 kg naprej kupite vedno največje v mikarni Ivan Kos, Borščeva ul. 28, Ljubljana.

Novo pohištvo

za jedilno sobo, moderno in solidno izdelano, kakor tudi druga stanovanjska oprema se prodaja za nizko ceno, Avgust Černe, Zg. Šiška 122.

„Tarzan“

I, in II del v nemškem prevodu so dobi za nizko ceno v Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marjini trg števil. 8.

Srebrno jedilno orodje

za 6 oseb se poceni prodaja. — Naslov pove uprava »Narodnega Dnevnika«.

Knjiga

„Das lustige Gespensterbuch“, kakor tudi razna Strindbergova dela prodaja za nizko ceno Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marjini trg 8.

Damsko kolo

dobro ohranjeno, se prodaja. Ponudbe pod „Dobro ohranjeno“ na upravo lista.

Sir la. Trapist

od 5 kg naprej razpošilja v vsaki množini 4 Din 28— kg franko omet, Mišo Valjč, Daruvar.

Službe

Gospodična
želi mesta h kakemu priletnemu vdovcu ali samskemu gospodu kot gospodinjo, kjer bi opravljala vsa hišna dela. Je tudi dobra kuharica in varčna gospodinja. Nastop takoj ali s 1. junijem. Ponudbe pod „Dobra gospodinja“ na upravo lista.

Trgovski poslovodja

vsestransko naobražen želi premeniti mesto najraje na deželo, gre tudi kot pomočnik. Cenj. ponudbe pod „Marjiv“ na upravo lista.

Citre poučuje

z prvovrstnimi uspehi gospod. Hodi tudi na dom. Honorar od ure 6 Din. Ponudbe pod „Pouk“ na upravo „Nar. Dnevnika“.

Gaterist

samski, se išče za žago venecijanko. — večš mora biti brusiti žage. Nastop takoj. Ponudbe na Dr. Šandor Goyan, Zagreb, Akademski trg.

Potnika

ali zastopnika z dobro provizijo išče moza za obiskovanje trgovin z mešanim blagom, kateri bi vzel na pot tudi našo kolekcijo. Ponudbe na trgovačko podružnico K. Mahorič, Zagreb, Petrova ulica 35.

Dopisi

Samski mladenič
27 let star, živčno bolan z neke premoženjem želi znanja z značajno deklico ali vdovo v svrhu poznejše ženitve. Ponudbe pod šifro „Ferdo“ na upravo lista.

Gorenjka,

hči posestnika, z večjim premoženjem bi se rada poročila z mladeničem, ki ima večje posestvo, najraje kam na Gorenjsko. Ponudbe na upravo lista pod šifro „Tih dom“.

Mladenič

simpatičen zunanosti želi znanja z gospico v starosti 18—22 let. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne pod »Jadrano« na upravo lista. Diskretnost jamčena.

Veletrgovec

mlad, naobražen in v zelo dobri poziciji želi znanja s simpatično značajno gospodično do 24 leta s primerno izobrazbo iz boljše rodbine. Neanonimni dopisi s sliko pod „Realen“ na upravo Nar. Dnevnika.

Poročiti želim

gospodično ali vdovo, ki bi imela svoj dom, oziroma premoženje. Sem 27 let star, drž. uslužbenec ter imam lastno pohištvo in denar. Resne ponudbe pod »Srečno« na upr. lista.

Razno

Pozor

državni uradniki! Kdor se je slika v ateljeu »Helios« Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 5, dobi legitimacijo za Din 5—, Veljčan Bešter.

10.000 Din

posojila se išče, lahko tudi proti oddaji stavbene parcele. Naslov v upravo lista.

Kdo bi nam

gojil za prihodnje leto seme buč, kumar in čebulica? Obvezujemo se prevzeti vsako množino pridelanega semena. Nadaljna pojasnila in potrebna seme na razpolago. Semenska trgovina Sever & komp Ljubljana, Wolfova ul. 12.

V najem se išče

primeren prostor za krojaško obrt, v neposredni bližini Ljubljane, obtočje iz velike delavnice in lokala ter stanovanja, najraje ob kakih glavni prometni točki. Ponudbe na upravo lista.

Viktor Rajt

I. ljubljanska cvetličarna, Solenburova ulica 6 naznanja, da so na novo došle krasne cvetke in sadje vseh vrst in travkov za okras damskih klubov. Nadalje sveže cvetlice, poročni šopki, sveži in suhi ljubljanski venči, žalni venči. Velika zaloga umetnih cvetlic, mirtah, venčkov za neveste, travkov z napisli. Cena nizka, postrežba točna.

Letoviščarji!

Pod ugodnimi pogoji lahko prebijejo počitnice na solnem posestvu Gorenjske. Izleti na vse strani izredno lepi. Ponudbe na upravo lista.

Mali oglasi imajo uspeh.